

Мащенко М.А.

д.е.н., доцент,

завідувач кафедри економічної теорії та економічної політики,

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

РОЛЬ ІНВАЙРОНМЕНТАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В ЕКОНОМІЧНІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ

Різноманітність форм взаємодії суспільства з природою, використання природних ресурсів у більших масштабах обумовлюють зміни, які викликають погіршення стану навколишнього середовища та порушують екологічний баланс географічних екосистем.

Підвищення дисбалансу в соціально-природній взаємодії спричиняє радикальну зміну поглядів на проблеми економічних відносин при використанні природних ресурсів. На сучасному етапі необхідно створити нові суспільні відносини, в основі яких поступова структурна реструктуризація економіки, визначення темпів та пропорцій розвитку продуктивних сил України та її регіонів.

Зміни еколого-економічної системи національного господарства за останні десятиріччя показали наявність серйозних еколого-економічних протиріч. Подальший поступальний розвиток національної економіки потребує радикальних заходів щодо збереження балансу економічних, природних та людських ресурсів. Відсутність динамічного зростання, порушення оптимальної рівноваги та збалансованості еколого-економічної системи викликані, в першу чергу, вичерпанням сировинних ресурсів, нераціональним використанням природних ресурсів. Зазначені чинники спонукають виробників і споживачів до пошуку більш ефективних, інноваційно спрямованих моделей виробництва та споживання продукції (послуг, робіт). В умовах переходу національного господарства на засади сталого розвитку особливо актуальним завданням еколого-економічних трансформацій є формування та обґрунтування

стратегії забезпечення еколого-орієнтованого розвитку.

Сучасні умови глобалізації світової економіки потребують розглядати соціально-економічні проблеми суспільства тільки в тісному зв'язку із проблемами екології. Причини цього бачення полягають у сформованих тенденціях природоємного характеру розвитку господарювання як у промисловості, так і в сільському господарстві (рис. 1).

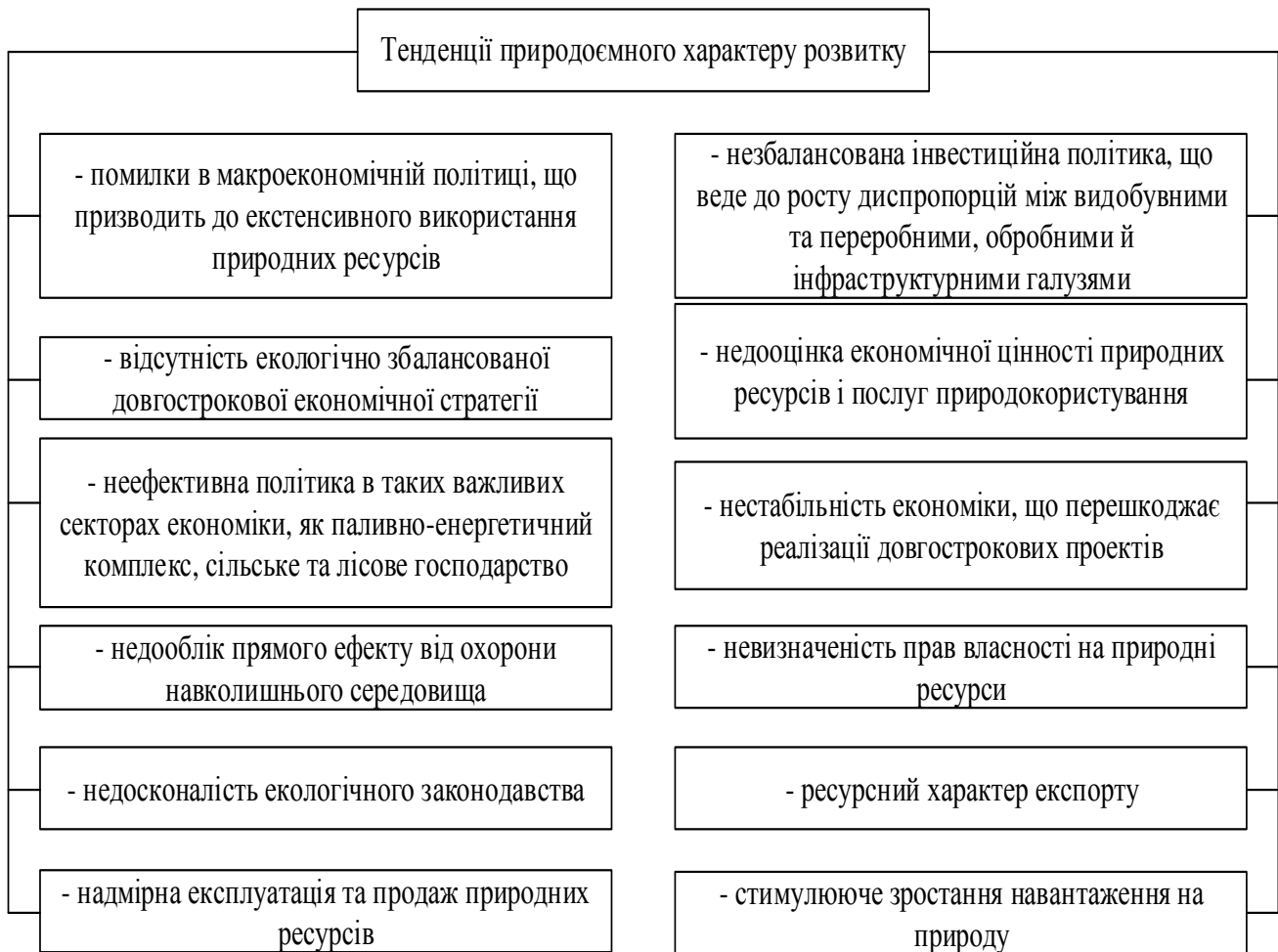

Рис. 1. Тенденції розвитку господарювання

(складено автором на основі [1])

Спробою розв'язати цю проблему стало створення нової концепції – концепції сталого розвитку. Концепція сталого розвитку з'явилася в результаті об'єднання трьох основних точок зору:

економічної;

соціальної;

екологічної.

Щодо економічної складової необхідним є використання обмежених ресурсів в умовах необмежених потреб, що обумовлює управління ризиками, інноваціями та стимулювання економічного розвитку.

Інв�айронментальний розвиток є одним із стратегічних пріоритетів для будь-якого суспільства. Цей вектор, який має особливу владу, відбувається у найсучасніших суспільствах, які заявляють про гармонійний розвиток життя. Розвинені країни відіграють вирішальну роль у досягненні сталого розвитку та координації економічних, соціальних та екологічних цілей. Досить актуальною на сучасному етапі постає проблема дослідження механізму інв�айронментальної безпеки. Це необхідно не тільки для захисту навколишнього середовища та потенціалу природних ресурсів, але також для оптимізації природних ресурсів, екологічних інновацій тощо.

В свою чергу, і аналіз витрат на охорону та раціональне використання природних ресурсів в Україні за напрямками екологічних витрат з ціллю їх оптимізації є складовою розробки методичного підходу щодо раціонального використання природних ресурсів України. Розробка такого методичного підходу проводиться авторами в рамках довгострокового дослідження відносно процесу відтворення природних ресурсів в Україні.

Список літератури

1. Економічна безпека України : монографія / за ред. В. Г. Федоренка, І. М. Грищенко, Т. Є. Воронкової. Київ : ТОВ «ДКС Центр», 2017. 462 с.
2. Машенко М.А. Теоретичне обґрунтування сутності економічної категорії «інв�айронментальна безпека». *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2017. № 60. С. 49-55.
3. Карташов Є. Г. Державне управління стійкістю регіональних еколого-економічних систем : теорія, методологія, практика : монографія. Київ : ТОВ «ДКС Центр», 2015. 378 с.